**Правно-исторически факултет**

*2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев-Македончето“*
*тел./факс: 073/88 66 17; https://law.swu.bg e- mail : admin@law.swu.bg*

# КОНСПЕКТ ПО ДИСЦИПЛИНАТА “МЕЖДУНАРОДНО ПУБЛИЧНО ПРАВО”

**Част първа**

1. Понятие, същност и характерни особености на Международното публично право. Възникване и развитие на Международното право.
2. Понятие и видове източници на Международното публично право. Общопризнати принципи и норми на съвременното Международно публично право. Кодификация и прогресивно развитие на МПП.
3. Общи принципи на правото в Международното публично право. Jus cogens. Юридически задължителни и незадължителни актове на международните организации.
4. Съотношение между международното и националното право. Основни теории.
5. Понятие и видове субекти на Международното публично право.
6. Държавен суверенитет. Признаване на държавата. Международно правоприемство.
7. Отговорност на държавата, международните организации и индивида според международното право. Видове и форми на международноправната отговорност.
8. Основни права и свободи на човека според съвременното международно право. Престъпления против човечеството - геноцид, расова дискриминация и апартейд.
9. Международноправна система за защита на правата на човека в рамките на ООН. Съвет на ООН по правата на човека – състав, функции, механизми и правомощия.
10. Международни наказателни трибунали – възникване, видове и правна природа. Международен наказателен съд. Ad hoc трибунали. Специализирани и хибридни съдилища.
11. Понятие за гражданство. Придобиване, изгубване и лишаване от гражданство според българското действащо право. Двойно гражданство и без гражданство.
12. Правен режим на чужденците изобщо и според действащото българско право. Право на убежище. Екстрадиция и експулсиране.

**Част втора**
**ТЕРИТОРИЯТА В МЕЖДУНАРОДНОТО ПРАВО**

13. Държавна територия – понятие, значение, придобиване и изгубване. Правна същност на териториалното върховенство на държавата.
14. Демилитаризирани, неутрализирани и безядрени зони. Международноправен режим на Арктика и Антарктика.
15. Държавни граници – значение, класификация, установяване и изменяне. Гранични въпроси в мирния договор от 1947 г..
16. Международни реки – правен режим на корабоплаването и стопанското им ползване. Правен режим на река Дунав.
17. Правен режим на териториалното море. Българското действащо законодателство и правният режим на териториалните води на Република България.
18. Правен режим на континенталния шелф. Международноправен режим на морското дъно извън пределите на националната юрисдикция.

19. Правен режим на откритото море. Нови тенденции в развитието на режима. Правно положение на лишените от морски бряг държави.
20. Международни проливи и канали. Международноправен режим на Черноморските проливи.
21. Международноправен режим на въздушното пространство според действащите международни договори. Правен режим на въздушното пространство на Република България.
22. Международноправен режим на космическото пространство, небесните тела и космонавтите. Основни международни договори. Международна отговорност за щети, причинени от космически обекти.
23. Международноправна защита на чуждестранните инвестиции. Двустранни инвестиционни договори. Основни стандарти за защита на инвеститорите. Международен инвестиционен арбитраж.

**Част трета**
**МЕЖДУНАРОДЕН ДОГОВОР**

24. Понятие, структура, наименование и видове на международните договори. Ролята на международния договор в съвременното международно право.
25. Сключване на международен договор. Традиционна техника за сключване на международен договор. Съвременни способи. Ускорено и опростено сключване на международните договори.
26. Влизане в сила и действие на международния договор. Ратификация и конфирмация на международния договор изобщо и според българското право.
27. Присъединяване към многостранен международен договор. Резерви и тълкувателни декларации.
28. Действие на международния договор във времето, пространството, по отношение на страните по договора и третите лица.
29. Прекратяване действието на международния договор. Основания, процедура и последици от прекратяването на международния договор според Виенската конвенция за правото на договорите от 1969 г. Осигуряване изпълнението на международния договор. Правно значение на регистрирането на международния договор при режима на ОН и ООН. Тълкуване на международния договор.

**Част четвърта**
**ДИПЛОМАТИЧЕСКО И КОНСУЛСКО ПРАВО**

30. Държавни органи за външни отношения – възникване, развитие, класификация и характерни особености.
31. Дипломатическо представителство. Задачи и правно положение на дипломатическите представители. Търговско представителство. Правен режим на постоянните представителства при международните организации.
32. Привилегии и имунитети на дипломатическите представителства и техните служители.
33. Привилегии и имунитети на международните длъжностни лица. Специални мисии и техният статут. Привилегии и имунитети на постоянните представителства при международните организации.
34. Правен режим на консулските представителства. Консулски привилегии и имунитети.
35. Международни конгреси и конференции – правна същност, ред за свикване и процедура, правна сила на приетите от тях актове.

36. Обща характеристика и правна същност на международните организации. Класификация на международните организации.
37. Организация на обединените нации /ООН/ – история, цели и основни принципи. Членство в организацията.
38. Главни органи на ООН. Функции и компетенции на Общото събрание на ООН.
39. Състав, функции и компетенции на Съвета за сигурност на ООН. Съотношение между компетенциите на Общото събрание и на Съвета за сигурност. Принципът на единодушието на постоянните членове на Съвета за сигурност.
40. Система на мерките и санкциите според УООН по поддържането и възстановяването на международния мир и сигурност.
41. Състав, функции и компетенции на Икономическия и социален съвет. Секретариат и други главни органи на ООН.
42. Специализирани организации на ООН – правна природа, структура, видове, функции, взаимоотношения с ООН.
43. Организация за сигурност и сътрудничество в Европа- международноправна характеристика на основните актове.

**Част пета**

**МЕЖДУНАРОДНОТО ПРАВО ПО ВРЕМЕ НА ВОЙНА И ВЪОРЪЖЕНИ КОНФЛИКТИ**

44. Мирно уреждане на международните спорове – несъдебни и средства.
45. Международен арбитраж – правна същност, компетенции, правна сила на решенията. Международният арбитраж до и след Хагските конвенции.
46. Съдебни средства за уреждане на международните спорове. Международен съд на ООН – състав, устройство, компетентност, съдопроизводствени начала. Правни актове. Съвещателни мнения.
47. Международни договори, закони и обичаи относно правилата за водене на война – кратък исторически преглед. Хагски понятия и Женевски конвенции – обща характеристика. Понятие за международно хуманитарно право.
48. Международноправна забрана на агресивната война. Определение на понятието “агресия”.
49. Правни последици от обявяването на война. Гражданска и националноосвободиителна война - международноправни аспекти. Правила на сухоземната, морската и въздушната войни. Военна окупация. Режим на военнопленниците, болните и ранените. Правно положение на мирното население.
50. Неутралитет и политика на неутралитет. Права и задължения на постоянно неутралните държави. Правен режим на неутралитета при сухоземна, морска и въздушна война.
51. Спиране на военни действия. Примирие. Прелиминарен мирен договор. Мирен договор и прекратяване състояние на война. Анализ на Мирния договор на съюзните сдружени сили с България от 1947 г.